

Enskild motion

Motion till riksdagen 2015/16:2949

av Lotta Olsson och Ulrika Karlsson i Uppsala (båda M)

Synliggörande av osynliga skatter

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av bättre synlighet vid skatteuttag och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Öppenhet i det offentliga skattesystemet är viktigt både för att skapa legitimitet bland och insyn för medborgarna. Idag är det inte uppenbart för alla att tre av fem skattekronor går till skatt, eftersom skatten i stor utsträckning inte är synlig. Indirekta skatter såsom moms, arbetsgivaravgifter och punktskatter utgjorde år 2014 över 26 procent av BNP.

En stor del av de indirekta skatterna utgörs av arbetsgivaravgiften som betalas in av arbetsgivarna och läggs ovanpå lönen. Arbetsgivaravgiften är för närvarande 31,42 procent. Det innebär att om du tjänar 25 000 kronor i månaden är den totala kostnaden för arbetsgivaren närmare 33 000 kronor.

Oavsett om man är förespråkare av höga eller låga skattesatser borde det vara rimligt att få insyn i hur stor del av ens lön som går till skatt utöver den ringa del som är synlig.

Löntagaren vet inte hur mycket han eller hon betalar, vilket kan jämföras med exempelvis företagare som har denna information eftersom de betalar skatten själva.

Enskilda löntagare borde ha samma möjlighet. Det skulle vitalisera och uppmärksamma debatten om eget ansvar samt skapa en mer demokratisk uppslutning för skattesystemet.

De osynliga skatterna rör framförallt de sociala avgifter som dras från lönen. Den totala summan syns inte i lönebeskedet eller någon annanstans för den delen. I och med detta får medborgarna ingen insyn i varför skatt dras eller hur mycket skatt som tas ut och till vad de sociala avgifterna går.

Denna typ av problem kan motverkas genom större synlighet i exempelvis lönespecifikationerna, vilket skulle bättra på förtroendet för skatteuttaget och ge en mer rättvis bild av hur lönen hanteras. Bättre tydlighet skulle skapa ökad transparens i systemet och ge förbättrad legitimitet, vilket vore eftersträvansvärt. Statliga myndigheter borde därför föregå med gott exempel och börja redovisa arbetsgivaravgifterna i lönespecifikationerna för att öka transparensen. För att underlätta för mindre företag som inte använder sig av datoriserade lönehanteringssystem, och för vilka det föreligger en påtaglig administrativ börda att införa det motionen föreslår, bör ett synliggörande av skatter – såsom det preciseras i motionen – ta hänsyn till det.

Lotta Olsson (M)

Ulrika Karlsson i Uppsala (M)